

پیشناهیک بۆرۆشنبیران و مالپه‌رە کورديه‌کان ..

کەمال رەئوف

ئاشکرايە ئەمروز ھەموو نەتهوھيەك لەھەولى ئەوهدان كەدەنگ ورەنگى خۆيان لەميدياكانەوە بەھەمۇلايەكدا پەخش بکەن و لەويووه بۇونى خۆيان بە جياوازىيەكانىانەوە راگەيەنن ، ئەم كاره كەبەرهەمى تىپىك لەخەلگى رۆشنبىر و خەمخۇرانى پىشكەوتتووخوازىيە سەركەوتنى كاره كە پەيوەست دەبىتەوە بەرادەي پىشكەوتنى بوارەكانى راگەيەندىن و ئاستى هوشىارى گشتىيەوە، ئەمە جگەلەوەي كەئەو ھەولانە ناتوانىت وبەئەركى سەرشانى خۆشى نازانىت كە كىشەباوه کان و ديارىدە دزىيەكانى ناوخۇ كەم رەنگ بکاتەوە وغەفەيان بکات، بگە زۆرجار ھەرخۆشيان ھەولى ئەوهەدەن كىشەكان لەپەراوىزە بۇون بەھىنەدەرەوە و بىخەنە بەردەم راي گشتى تاكوبىر لەرپىگەچارەيان بکرىتەوە، مالپه‌رە کوردىه‌کان بەھەموو كەمۇوكۇرى وشته‌جوان و خراپە كانىشىانەوە بىن گومان دەبنە ئەوجىگەيەيى كەلەۋىدا بەشىك لەوبەرەمە رۆشنبىرى و فكريانەي كەدەرها ويشته كۆمەلگەي كوردىن دەربكەون، وە لە مرفۇدا وەك مىنبەرى سەربەست و ئازاد كەبەلۆزىكى سەربەخۇ و داهىنەرانە كاردەكەن گەللىك ئەركى گرنگى كۆمەلى كوردى لەناوه وە دەرەوە دەكەويتە سەرشانىان، ديارە سەربەخۆبۇون مەبەست لەوهنىيە كە مالپه‌رېك كەسىك يان گروپىكى ديارىكراو كاره‌كان رايدەپەرپىنەت، بەلگۇ سەربەخۇ بۇون زياتر لەوهى كە راگەيەندىن وەك ديارىدەيەكى باوى لاي خۆمان نەبىتە دەسکەلای دەستى لايەنىكى ديارىكراو يان سەر بەحکومەت و لايەنىكى سىاسى ديارىكراونەبىت، دەنا ئەستەمە لەنىوان باش و خراپدا كەسىك بلىت من سەربەخۆم و كارم بەكەسەونىيەو هەقىم نىيە لەچواردەورم چى رۈوەدەت وئەركى راگەيەندىنىش لەئەستۆدەگرم، لىرەوەيە من دەمهۇيەت بلىم ئەۋەركەي كەئەمپۇلەسەرشانى

مالپه‌ره کوردیه کانه نابیت به ته‌نها کارو ئەرگی ئەوان بلاوکردنەوەی ئەو نووسین وبا به تانه بیت کە به گوئیره وله دواه رپوداوه کان پییان ده گات، به لکو راگه یاندی سه ربە خۆو تەندروست وکارا ئەوهیه کە خوشیان رپوداوه لهنیو کۆمەلە کە یان وله وشويتە کانی تر به قازانچى ئازادی زیاتر و سه ربەستی گونجاوتر درووست بکەن، چونکە گەر وانه بیت ئەوا مالپه‌ره کان ده بنە ئەو شويتە کە لە ویدا نووسه‌ره کان تەنها ده توانن ویژدانی خۆیان ئاسووە بکەن و هەرچەند رپۇز جاریک بەشکلى بەياننامەو پرسەننووسین چەند دېرىك لەسەر رپوداوه کان بلاو بکەنەوە و مالپه‌ره کان بکەنە جىگەی تەسفىيە حسابى تايىبەتى خۆیان، زيانى ئەو کاره لە وجۇرە راگه یاندنهدا هەرئەوهنىيە كە ئىيمەدەستمان راناكات بەزۋىشت كە ده توانين بىكەين ورۇشنىبىران دەكەونە دواي رپوداوه کانەوە، به لکو لەوهش خراپتر ئەوه يە كە خويىنەرە کانىش وابار دەھىنرىن ئەوهندە لە مىدىاكان نزىك بىنەوە تەنها هەردىرە کان بخويىتەوە و هيچ ئەركىك لە ئەستۆي خۆیان نەگرن ئەمە جگە لەوە كە مالپه‌ره کوردیه کانىش لە ئاواحالىيکدا ناتوانن بەپاراستنى تايىبەتمەندىيانەوە دەست بە خالى ھاوبەشى نىوانيانەوە بگرن وئەو هەلەيە دووبارە دەكەنەوە كە حىزبە سىاسيە کانى كورد لە ماودى چەندسالى را بىردوودا گرتبوويانە بەر.

لەم رپۇزانە دوايدا رپۇزانامەي عەکازى سعودىيە لەسەر زارى جىڭرى مخابەرات (ئەمير عەبدۇلھە زىزى) وە رايگە یاند كە نالى ئاسمانى جزيرە ھانى كارى تىرۇرىستى دەدات و بە وە توّمە تبارى كردن، كە بە نىشاندانى وىنەي ئەوتىرۇرىستانە كە دەستييان ھەبۈوه لە تەقىنەوە کانى ناو سعوودىيەدا درىزە بە وە دەدات كە بىر و كارى تىرۇرىستى بەرھەم دەھىننى ھەر وە ھا ئاماڙەشى بە وە كردى كە نالى جزيرە لە پىش رپوداوه کانى 11 ئى سېتىيمبەرە وە دەستى ھەيە لە ھاندانى گروپە تۈوندە وە کان بۆكارى تىرۇرىستى .

کەنالى ئەلەھەرە بىيەش كە دوودىيۇوى يەك سكەن لەگەن جزىرەدا لەسەرەتاي تەقىنەوە كانى هەولىرىدا ئاماژەدى بەوە كرد كە ئەو تەقىنەوانە وەلامدانەوە يەكە بۆ داواكارى فيدرالىيەتى كوردى .

لىرىدە يە كە مالپەرە كوردىيەكان ورۇشنىبىرانى سەربەخۇ بەھەمموو جياوازىيە كانىيانەوە ئەو ئەركەيان دەكەۋىتەسەر شان وەبىت لەئاست ئەو ئەركەدان كە خستۇويانەتە سەرشانىيان و لەبەرامبەر راگەياندىنى چەواشەو ئاوهڙۇو گردنەوە ئەستى رووداوه كاندا بى دەنگ نەبن ، بە دەنگەوە ھاتنىيکىش بۆئەمرۇ گرنگە كە بتوانن دەرەوە خۆمانى لى بەئاگا بھىننин و لەرۇوی ياسايى ولوڙىك وياسايى راگەياندىك كە لە ياساكانى رۇزىنامەوانىدا دەرە چىت، بۆنمونە رۇشنىبىران دەتوانن ئىمزا كۆبكەنەوە نامەي نارەزايەتى بەدەنە رېكخراوه كانى سەربەرۇزىنامەنۇوسى جىهانى و كۆمەلە مرۇقدۇستەكان وئەوشۇيىنانەي كە بايەخ بەكارى راگەياندىك دەنەن ، ئەگەر بەقسەي ئەمير ئەبدولعەزىزبىت كەنيشاندانى تىرۇريستەكان مايەيەن دەنەن ئەنەن ئەنەن بەلگەمان لەبەر دەستدایە كە رۇزانە ئەو دووكەنالى بەناشىكرا پشتىوانى لەكارى تىرۇريستى دەكەن و سوڭايەتى بەمافى مىلەتىك دەكەن و بەبىنەرانىيان دەلېن ئەو كوشت وبرەي كە هەيە مقاوه مەتى داگىر كارىيە و رەوايەتى هەيەو جىڭەي پشتىوانىيە چونكە يەكپارچەي عىراق دەپارىزىت ، ئەوان لەكاتىيەكدا ئەو دەلېن كەزۇرەي كۈزراوه كانى ناوتهقىنەوە رووداوه كان خەلگى مەدەنی شارەكان و بەسەدان مندالىيان تىيدايە، لىرىدە يە پىشىيار دەكەم كە مالپەرە كان پىكەوە دەست بکەنە هەلمەتى كۆكردنەوە ئىمزا لەدزى چۈنۈھەتى راگەياندى ئەو دووكەنالى و كەسانى پىپۇر بانگەشەبکەن تابەزمانى عەرەبى وزمانەكانى تر لەو بارەوە نارەزايەتىك بلاوبكەنەوە و ئەگەر كراش داوى ياسايى لەچەند شوين توْماربکەن لەسەر ئەوھەولۇ وھاندان وە متىكوتىنەي كەشۇقىنیزم لەپشتىيەوە وەستاوه و كەنالەكانى ئەلەھەرە بىيەو جزىرەش بۇونەتە مىنبەرى .